

Il-Kappella ta' San Filippu Neri

Miktub minn Anthony M. Brincat

Wahda mill-isbah fost il-kappelli ta' stil Barokk li nsibu fl-irhula tagħna żgur li hija dik li tinsab f'Hal Ghaxaq u li hi ddedikata lil San Filippu Neri. Wieħed jista' jsibha f'misrah li tista' tilhqu mit-triq li tinsab fuq wara tal-Knisja Parrokkjali jew li tidħol għalih mit-triq li tibda mit-triq tal-Barrani, tghaddi minn ħdejn il-Kappella ta' Santu Kristu u tibqa' dieħel fir-rahal.

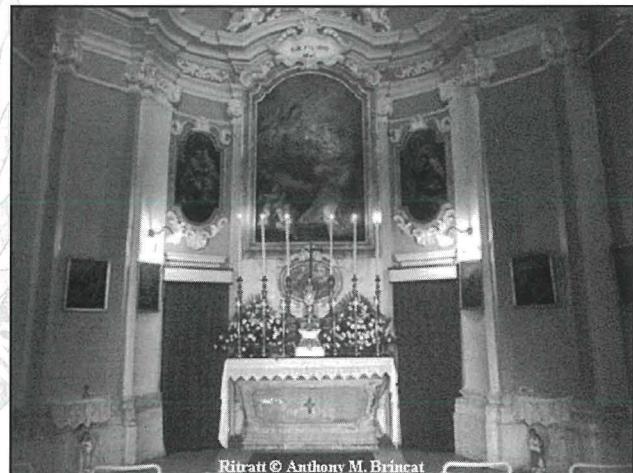
Ritratt © Anthony M. Brincat

Origini

Il-kappella bdiet tinbena fit-23 ta' Jannar tal-1761 minn Dun ġwann Filippu Zammit Mifsud fuq biċċa art li kienet proprietà tal-familja, u tlestiet wara tmintax-il xahar, fit-3 ta' Lulju tal-1762. Il-perit kien Sebastiano Saliba, l-istess wieħed li għamel il-pjanta tal-Knisja Parrokkjali ta' Hal Ghaxaq stess u l-bennej kien missier Dun ġwann Filippu. Il-kappella tbierket nhar id-29 ta' Mejju 1763 minn Dun ġwann Filippu stess.

Il-Kappella minn ġewwa

Il-kappella għandha pjanta ċċentraliżzata b'pilastri grgruppati ta' stil Joniku mal-ħitan u li fuqhom tistrieh entablatura għolja. Minn sekond ordni baxxa jitilgħu erba' arkuni u erba' pendentivi li jerfġi l-koppli bil-anterna.

Ritratt © Anthony M. Brincat

Fuq il-bieb hemm gallerija tal-orgni li tibqa' ddur maž-żewġ ħitan tal-ġenb u li minnha wieħed jista' jidħol fid-dar li Dun ġwann Filippu bona mal-kappella.

Hemm kor li fih hemm l-artal uniku. L-apside hu ddekorat bi skultura bir-raġġi, salib u żewġ angli. Fil-kappella wieħed jista' jara aktar skultura fina fil-gebla Maltija, fil-gwarniċi ta' madwar il-kwadri, fis-saljaturi ta' taht il-gallerija u fuq il-bibien.

Ritratt © Anthony M. Brincat

Kwadri fil-kappella

It-titular hu artistiku hafna u hu xogħol ta' Rocco Buhagiar (1725-1805). Dan juri il-Madonna bil-Bambin u San Filippu Neri u hafna angli. Taħtu hemm sottokwadru ta' San ġwann l-Evangelista. Dawn huma ż-żewġ qaddisin tal-isem ta' Dun ġwann

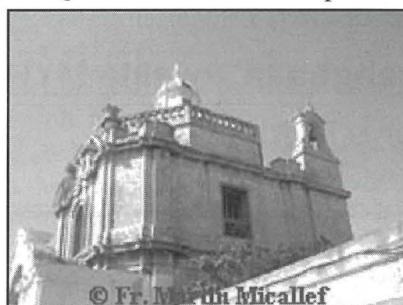

Filippu. Mal-ġenb tat-titular u fuq il-bibien li jagħtu għas-sagristija hemm żewġ kwadri oħra, ukoll mill-pinzell ta' Rocco Buhagiar, li juru lil San Ĝużepp u lil San Alwiġi Gonzaga. Fil-kappella hemm ukoll sett ta' kwadri tal-Via Sagra.

Il-Kappella minn barra

Id-dehra tal-kappella minn barra mhi xejn inqas sabiha mill-ġewwieni. Quddiem il-bieb hemm portiku li finnofs għandu arkata għolja, b'żewġ pilastri Doriċi fil-ġenb u li fuqhom hemm frontispizju triangolari. Fih hemm kitba li tħidilna li din il-kappella hija affiljata mal-Bażilika Rumana tal-Lateran. Il-portiku fih erba' fethiet oħra, tnejn fil-faċċata u tnejn fil-ġnub li f'kull waħda hemm tliet kolonni Doriċi. Fuq il-pilastri tal-ġenb ta' dan il-portiku naraw żewġ nofsijiet ta' pediment segmentali li jinghaqdu mal-frontispizju tan-nofs b'żewġ kurvaturi ta' stil Vignola.

© Fr. Martin Micallef

Il-faċċata proprija tal-kappella għandha bieb kwadru li fuqu hemm cartouche u pediment triangolari. Il-parti ta' fuq għandha żewġ pilastri twal Doriċi li jispiċċaw f'żewġ nofsijiet ta' pediment segmentali maqsum, u li warajhom hemm speċi ta' piramidi skolpiti qishom ilsna tan-nar.

Fin-nofs hemm pediment Barokk li fih hemm l-arma Papali. Tahtu hemm tieqa għolja bi gwarniċ tal-ġebel mahdum. Il-gwarniċa li hemm fin-naha ta' fuq ta' din il-faċċata ddur mal-binja kollha iżda hi xi tfit gejja bhala arkata fin-nofs fuq it-tieqa.

Wara l-faċċata, mingħajr ma hija mghottija, tidher il-koppli mibnija fuq tanbur ottagħolli li fuq it-tarf tiegħu għandu dawra ta' balavostri. Fuq kollokk tiddomina lanterna pproporzjonata, bit-twiegħi u li fuqha hemm salib bażilikal. Fuq il-hajt li jħares lejn nofs in-nhar hemm kampnar b'qanpiena wahda.

Il-Kappella ssir Bażilika Minuri

Jingħad li Dun Ģwann Filippu kien iħobb imur għall-kacċa u għalhekk kien iqaddes kmieni hafna u għall-quddiesa tiegħu kienu jmorru hafna rġiel li kienu kaċċaturi bħalu. Din ma tantx kienet toghġob lill-kappillan li ordnalu biex ma jkomplix. Biex jinheles mill-ġuriżdizzjoni tal-kappillan u tal-isqof, huwa hadem, bl-ghajnejha ta' xi kavallieri hbieb tiegħu, biex il-kappella ssir filjalji tal-Bażilika Rumana tal-Lateran. Hu akkwista dan id-dritt fl-1769. Dun Ģwann Filippu miet nhar id-9 ta' Diċembru 1782 u ndifen fil-kappella li hu kien bena. Irħama sabiha tħattu l-qabar tiegħu. Il-kappella llum

Il-kappella, li hija benefiċjali u ta' għuspatronat, hija miżmuma tajjeb ħafna u r-rettur tagħha hu Dun Angelo Vella.

Kull l-ewwel ġimġha tax-xahar isir jum ta' Espożizzjoni tas-Sagament u fil-Ġimġha Mqaddsa jkun hemm wirja ta' statwi tal-Ġimġha l-Kbira.

Programm Vokali u Strumentali

mill-Banda San Ĝużepp

nhar is-Sibt 29 ta' Mejju 9.00pm fil-Pjazza ta' Hal Ghaxaq

Bacetto Confectionery

Għaxaq By-Pass, Għaxaq • Mob: 9986 7721

Daily Fresh Bread

Frozen Foods • Ice-Creams • Fancy Cakes
Cake Orders & Cheese Cakes on Sundays

Supplied by Peppi Primavera

Fontanella Cakes on order